

Cadí

COMARQUES:	Alt Urgell, Berguedà i Cerdanya	
SUPERFÍCIE:	29.456 ha (3.258 ha corresponen a les Comarques Centrals i 26.198 ha a l'Alt Pirineu i Aran).	
MUNICIPIS:	La unitat inclou, totalment o parcialment, els següents municipis de les Comarques Centrals: Bagà, Gósol, Gisclareny, Guardiola de Berguedà i Saldes. També inclou Alàs i Cerc, Arsèguel, Bellver de Cerdanya, Cava, Estamariu, Josa i Tuixén, Lles de Cerdanya, Montellà i Martinet, el Pont de Bar, Prullans, les Valls de Valira, la Vansa i Fòrnols, a l'Alt Pirineu i Aran.	
PAISATGES D'ATENCIÓ ESPECIAL:	Aquesta unitat compren parcialment el paisatge d'atenció especial dels «Mosaics agroforestals del Berguedà i el Solsonès».	

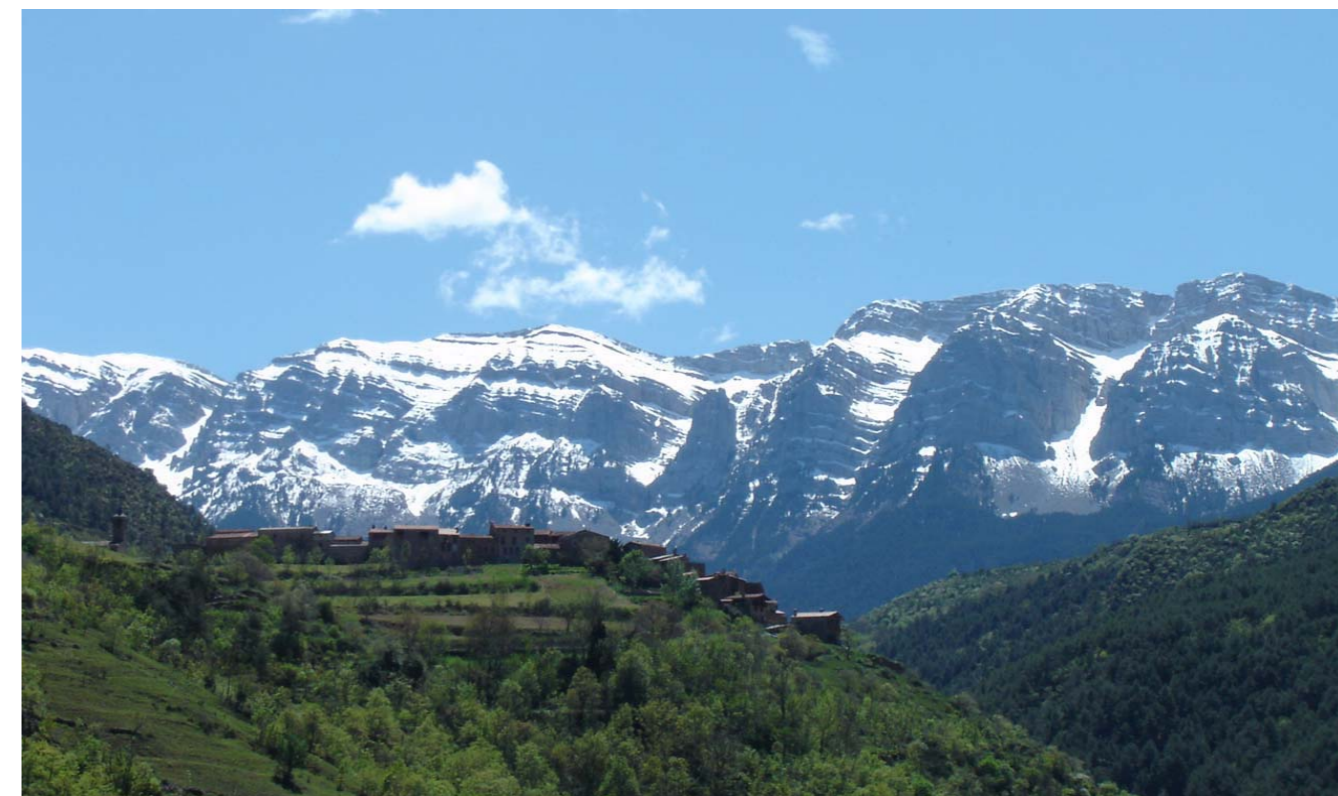

Figura 4.1 La imponent muralla rocosa del Cadí és una de les imatges més reconegudes del Pirineu

Trets distintius

- Cingleres de paret calcària, especialment de la cara nord, que es precipiten uns centenars de metres fins a la base d'estretes valls recobertes de densos boscos. Profundes canals que donen pas a immenses tarteres, amb pins que s'arrapen a la roca gairebé fins als cims. El vessant sud, que pertany a les Comarques Centrals el relleu és més suau i amb presència de prats que arriben fins a les cingleres.
- Clar domini dels elements naturals. Existència de vegetació típicament alpina: boscos de coníferes i prats naturals.
- Pobles de rica tradició històrica situats en llocs inversemblants, sempre sota l'escenari majestuós de la cara nord del Cadí. A la cara sud, que pertany a les Comarques Centrals no hi ha cap assentament urbà.
- La fita i mirador del cim del Comabona i el cim del Costa Cabirolera.
- L'imaginari col·lectiu al voltant de la presència de bandolers i maquis, amb els búnquers de la línia dels Pirineus.
- El valor històric de l'ermita de Sant Romà d'Oreis.

- El valor social dels itineraris de descoberta del paisatge del Cadí, com són el GR-107 o camí dels Bons Homes, i el GR-150 o volta al Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Figura 4.2 La serra del Cadí és la gran espina vertebral de la unitat i de bona part dels Prepirineus, i és quasi omnipresent des de molts indrets de la zona, especialment des dels llocs més enlairats

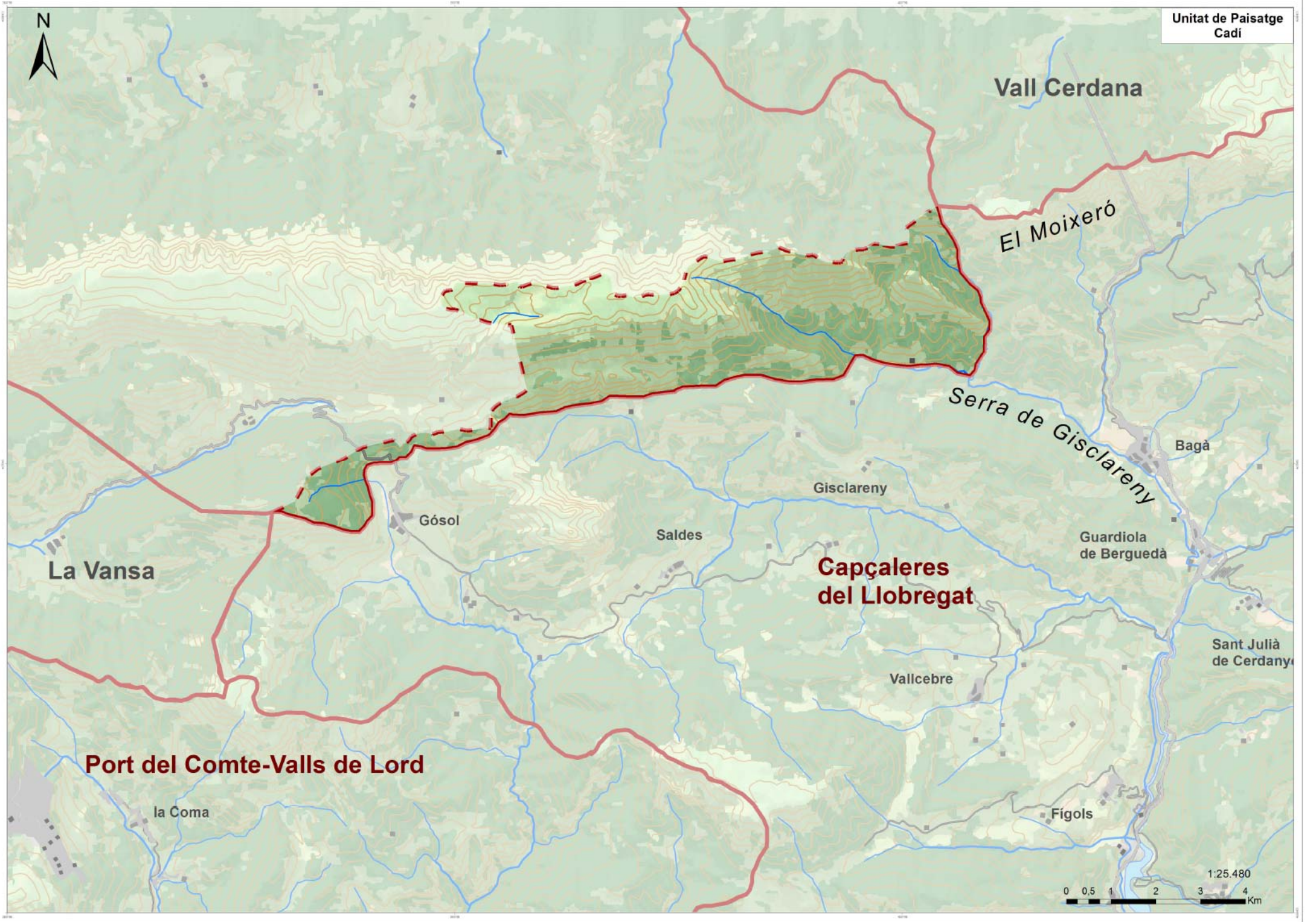
Figura 4.3 Cingleres, barrancs, prats i extenses pinedes formen part del paisatge de la vall de Josa, sota l'obaga dels Cloterons

Figura 4.4 Josa de Cadí és el nucli habitat que es troba més aprop del sector de la unitat que pertany a les Comarques Centrals.

Figura 4.5 El despoblat de Molnell, antiga parròquia que inclogué Sant Romà d'Oreis. Foto ICGC.

Vall Cerdana

El Moixeró

Serra de Gisclareny

Bagà

Gisclareny

Saldes

Gósol

La Vansa

**Capçaleres
del Llobregat**

Guardiola
de Berguedà

Sant Julià
de Cerdany

Vallcebre

Port del Comte-Valls de Lord

la Coma

Figols

Elements naturals que constitueixen el paisatge

El sector de la unitat de paisatge Cadí inclòs a les Comarques Centrals és l'apèndix oriental del paisatge que s'estén més àmpliament a l'àmbit de l'Alt Pirineu i Aran.

Morfològicament la unitat resta inscrita en les serres interiors del Prepirineu català, concretament a cavall de les serres del Cadí, que penetra a la unitat pel Pic de Costa Cabriolera (2604 m), màxima altitud de la contrada, per acabar al coll de Tancalaporta (2344 m), sota el cim del Comabona (2548 m), i continua vers llevant per la serra de la Moixa (Pradell, 2212 m) fins el turó de Prat Agre (2017 m) on el límit inicia un descens meridional seguint la línia de màxim pendent per enllaçar amb el torrent de la Font d'en Faig, remuntar el Bastareny i el torrent de Murcurols fins el coll de la Balma, on segueix la vall del Gresolet, tot deixant fora de la unitat la Mare de Déu de Gresolet, i dirigir-se a la Roca Roja, tot embossant una àrea compresa entre Gósol, Tuixén i Josa, pel coll de Josa (1632 m) i tornar a la serra de Roca Roja (2038 m).

Al Cadí les serres interiors del Prepirineu són separades de la zona axial pirinenca per la falla del Segre, formant la part de la serra del Cadí una llarga cinglera de més de 500 m d'altitud sobre el vessant septentrional, presentant-se el sector meridional, on s'inscriu aquest sector de la unitat, més suau, traduint-se en una important dissimetria de paisatges. La serra de Moixa, de menor altitud, presenta uns vessants menys feréstecs, especialment al vessant septentrional gràcies a la presència de boscos (pi negre). Els materials

Figura 4.6 El Cadinell és la muntanya emblemàtica de Josa de Cadí

predominants són calcàries i margues de l'era secundària i començaments de la terciària aixecades per l'orogènia alpina i caracteritzades per una estructura plegada seguint una direcció E-W paral·lela a l'eix axial del Pirineu sobre la qual ha actuat una forta erosió quaternària que ha donat lloc a profundes valls encaixades i grans tarteres, especialment per la xarxa hídrica, i lleugerament, pel modelat glacial.

La litologia calcària de la unitat provoca que l'aigua de pluja o fosa de neus percoli ràpidament cap a l'interior, essent escassa l'aigua superficial, donant origen a petites fonts que neixen quan les aigües entren en contacte amb els materials impermeables (margues o pissarres). Les deus més abundants recullen les aigües acumulades sota els tarterams i col·luvions que s'escolen fins molt avall de la base de la cinglera, gairebé arribant al fons de les valls més profundes.

Divisòria entre les conques del Segre i del Llobregat, la unitat pertany íntegrament a aquesta darrera, amb el Bastareny, que drena la serra de la Moixa, com a curs més destacat. Del coll de la Balma vers occident drena la unitat el torrent de les Mulleres, afluent de la riera de Gresolet que alhora ho és de la riera de Saldes. A l'extrem més occidental, entre la Fita i el Catarró, la xarxa fluvial és tributària del Cardener mitjançant l'Aigua de Valls.

El clima és de caràcter continental, tot i trobar-nos a la partió amb el clima mediterrani. El règim de temperatures és baix tot l'any i la pluviositat supera els 1100 mm anuals al Comabona, gran part en forma de neu, amb un període d'innivació als cims que s'allarga de novembre a abril. Les adveccions d'aire humit acostumen a arribar pel sector S-E quedant retingudes entre les serres del Moixeró i l'alineació Pedraforca-Rasos de Peguera, fet que determina que un dels llocs més humits del Prepirineu sigui la vall del riu de Gresolet, al vessant meridional del Comabona. Els estius poden ser els períodes més humits de l'any si les condicions són favorables (núvols convectius), essent les tempestes una característica important del paisatge. Les temperatures mínimes es donen a l'eix carener del Cadí, amb valors al voltant de 4°C i 5°C.

La coberta vegetal de la unitat és netament d'alta muntanya, i s'hi pot observar una clara gradació altitudinal, des de les cotes més baixes fins a les més elevades. A la banda meridional abunden les rouredes de roure martinenc (*Quercus pubescens*) i de roure de fulla gran (*Quercus petraea*), i s'hi poden trobar peus de faig (*Fagus sylvatica*) i avet (*Abies alba*). El pi roig (*Pinus sylvestris*) apareix barrejat amb les rouredes, tot arribant a conformar claps homogenis i ben extensos. En cotes més elevades apareix el pi negre (*Pinus mugo* subsp. *uncinata*), generalment per sobre dels 1700 metres. En cotes més elevades la coberta vegetal es redueix a herbes rústegues adaptades a les baixes temperatures, la manca d'aigua i la brevetat del període vegetatiu. El límit supraforestal fa de mal definir, a causa de la diversitat

d'orientacions, pendents i influències antròpiques. Entre la fauna del sector destaca l'isard (*rupicapra pyrenaica*), l'ermini (*Mustela erminia*), la fagina (*Martes foina*) i la marta (*Martes martes*), que troba aquí el límit septentrional en la seva distribució a Catalunya.

Evolució històrica del paisatge

No existeixen jaciments arqueològics catalogats en aquest sector del Cadí, fet lògic atenent a la morfologia i a l'altitud a la que es troba. Tot i aquestes condicions orogràfiques, al Goleró (Lavansa i Fórnols) s'hi ha realitzat troballes que permeten situar una activitat metal·lúrgica durant el Neolític. Al 5.000 aC apareixerien els primers forns que cremaven carbó vegetal extret dels boscos subalpins i que serviren per la fosa dels metalls. S'ha de suposar però que la contrada degué restar inhabitada, o com a molt, utilitzada pel pastoreig ocasional de pobles encara nòmades. El paisatge Paleolític i del Neolític degué respondre únicament als condicionants climàtics, que a partir del Tardiglaciari (-13000/-10000) s'assemblarien força als actuals.

Figura 4.7 La cara nord del Cadí amaga racons de gran frondositat forestal, com la capçalera de la vall de Bastanist

No hi ha notícies dels ibers ni dels romans en aquesta unitat, tot i que al citat Goleró s'hi han localitzat restes de ceràmica que constatarien la presència romana fins al segle I, optimitzant les explotacions de mineral amb la millora dels forns de fosa i el procés metal·lúrgic. En tot cas a la contrada no hi apareix l'empremta romana i és de suposar que el paisatge degué seguir condicionat únicament als elements naturals.

Tampoc es té constància dels Visigots, substituïts dels romans, ni de la invasió musulmana posterior tot i saber que al Goleró es continuà l'activitat.

La primera evidència ferma de l'ocupació humana cal cercar-la a les restes romàniques de l'església de Sant Romà d'Oreis, a la primera part del segle XI. Això fa suposar l'existència d'un petit nucli habitat o d'un grup de població dispers al qual l'església ofería el seus serveis. Sant Romà, avui despoblat, es troba a la cota 1200, tants sols 200 m per sobre de la cota mínima de la unitat, i poc més avall del límit inferior de les pinedes de pi roig, entre el domini de les rouredes. És de suposar que aquests habitants foren bàsicament ramaders i cercaven les pastures alpines durant l'estiu i les subalpines durant l'hivern. Bàsicament el paisatge d'alta muntanya no degué variar gaire, en tot cas algunes espècies alpines foren afavorides i altres malmeses pel pastoreig. En canvi, els sectors de boxeada eren incendiats per controlar la vegetació a la vegada que creixia herba fresca a la primavera. Els boscos subalpins, especialment les rouredes instal·lades al voltant de Sant Romà, degueren ser utilitzades com a combustible alhora que els ramats pasturaven pel sotabosc, netejant i alterant la flora d'aquest. Es degueren produir alguns clapers al bosc, amb la possible construcció de feixes per mantenir el sòl i produir alguna collita (dels quals potser provenen actuals clapers a l'entorn de Sant Romà). En alguns sectors més castigats, una vegada abandonat el poblament, els roures podrien haver estat substituïts per pinedes secundàries de pi roig.

Un altre relíct de l'Edat Medieval és el Camí d'Empedrats, tot just al límit oriental de la unitat, seguint l'antic camí ral de pujada a la Cerdanya que seguia la vall del riu Pendís, i que, senyal de la seva importància, estava empedrat en molts punts per evitar l'erosió, sobretot als pendents. Encara es poden veure les pedres clavades de costat.

L'aprofitament ramader de la contrada ha decaigut força en l'actualitat i tot i l'existència d'algun cortal (cortal dels Cortils), pletes (dels Baganesos) i de camins en bones condicions (sector a l'oest de Gósol, camí de Saldes a Gisclareny pel coll de les Bassotes) els boscos mostren tendència a ocupar més superfície, fins als límits marcats per les condicions climàtiques.

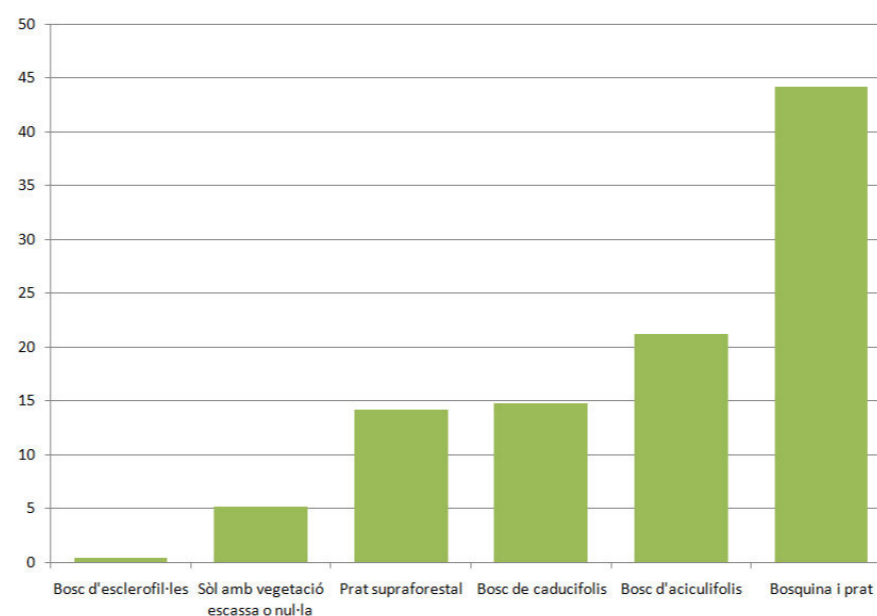
Paisatge actual i les seves dinàmiques

La zona sud-oriental de la unitat Cadí es localitza en plena serra homònima amb unes altituds que poden sobrepassar els 2500 metres i un relleu abrupte orientat cap al sud. A la unitat hi ha un clar predomini d'elements naturals i una absència gairebé total d'elements antròpics permanents.

Aquest sector de la unitat en el que dominen absolutament els elements naturals presenta materials de naturalesa grisencs de tipus calcari amb un considerable 5 % de rocam i sòl amb vegetació escassa o nul·la. Forts pendents i tarteres es poden trobar a aquesta zona que als mesos d'hivern pot estar coberta de neu, almenys als cims. Al sud-est neix el riu Bastareny que travessa la població de Bagà a la unitat veïna de les capçaleres del Llobregat i porta les seves aigües al riu Llobregat.

La vegetació ocupa pràcticament el 95% del sector i es caracteritza per reunir en un espai de reduïdes dimensions els últims estadis de vegetació continental humida així com formacions pròpies del Pirineu. Una ocupació semblant a la resta de la unitat però amb una proporció entre boscos i prats i una tipologia dels boscos diferent. L'espai ocupat per bosquines i prats secs suposa un 44 %, superior al de la resta de la unitat. El bosc d'esclerofil·les en canvi ocupa menys que a la resta de la unitat. La gran diferència rau en el percentatge de superfície on creixen els boscos aciculifolis, és la meitat en aquest sector mentre que els prats supraforestals ocupen encara un 14 %. D'alguna manera els prats es mantenen més en aquest sector del Cadí, mentre que els boscos han colonitzat a la resta de la unitat part dels prats supraforestals.

El territori d'aquesta unitat forma part del Parc Natural del Cadí-Moixeró, la presència humana hi és força reduïda i disposa de dues figures de protecció. El setembre de 1987, el Parc va ser declarat Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) i al 2003, es va aprovar el seu ingrés a la regió alpina dins la Xarxa Natura 2000, ja que és l'espai protegit català amb un nombre més gran d'hàbitats i espècies de flora i fauna d'interès europeu.

Gràfica 4.1 Grans usos i cobertes del sòl. Font: elaboració pròpia a partir de la cartografia d'usos i cobertes del sòl de l'ICGC.

L'activitat antròpica més destacada és l'excursionisme tot i que no fa gaire temps també ho eren l'explotació forestal i la ramaderia. No hi ha cap nucli de població, ni cultius, només una escassa pastura que va desapareixent. La carretera B-400 que uneix la C-16 amb Gósol i que continua cap a Tuixent es la única via de comunicació que passa fugaçment per la unitat. Les activitats actuals responen a l'activitat excursionista com són la casa-refugi de Gresolet o el refugi de cal Tascón (fora de la unitat), àrees de pícnic i l'establiment de camins de llarg recorregut com és el GR-107 i el GR-150. Actualment sembla que la manca d'accés rodat afavoreix que aquest espai no estigui freqüentat en excés..

En relació amb els riscos naturals, cal tenir en compte el risc d'allaus, especialment pel perill que suposa per la integritat dels excursionistes.

Els factors principals que incideixen en la dinàmica recent del paisatge al Cadí són principalment l'existència del parc natural i la nul·la densitat de població. Els més de vint-i-cinc anys de l'existència del Parc Natural del Cadí-Moixeró han afavorit els processos naturals. Per una banda, cal destacar l'abandonament de bona part de les pastures per la minimització de la cabanya ramadera, l'augment del risc d'incendis forestals per increment de la biomassa, i la pèrdua de biodiversitat per homogeneïtzació del paisatge.

També són importants les dinàmiques de recuperació de boscos o recuperació i cura d'espècies que havien vist molt reduïts els seus hàbitats, l'increment de la matèria orgànica dels sòls i la millora de l'estabilitat dels mateixos o l'augment de la difusió social de l'àmbit. La

Figura 4.8 Indret de la Muga o la Baga on existí una construcció que donà nom al lloc. Ortofoto ICGC.

dinàmica actual a l'interior del parc porta a la maduració d'uns boscos joves, però a partir d'un punt d'origen ramader, i defineix al Cadí com a reserva biològica. Tot i que des del parc natural es dona suport a la ramaderia extensiva tradicional per afavorir el manteniment dels hàbitats de prat, es pot afirmar que l'activitat ramadera, restringida a algunes desenes d'explotacions menors, és minoritària a la unitat. En aquest sentit, i en favor de mantenir la major diversitat de paisatges possibles, es fa necessari una gestió adequada que permeti mantenir o millorar l'estat actual d'aquests prats.

Expressió artística del paisatge

La monumentalitat de la cara nord del Cadí és una font constant d'inspiració gràfica i literària. Jacint Verdaguer el cita en el cant IV de l'èpic *Canigó*:

«[...] de l'estèril Cadí per lo crestall,
 on l'estràmpol isard per refrigeri
 troba sols, amb lo líquen de l'altura,

les perles de l'aurora i l'aigua pura
 de la font regalada del Cristall.
 És el Cadí la serralada enorme
 ciclòpic mur en forma de muntanya,
 que serva el terraplè de la Cerdanya [...]
 Prop d'on Cadí amb lo Cadinell encaixa
 s'alça el doble turó del Pedraforca;
 és el castell l'inderrocable forca,
 feta, si cal, a mida d'un gegant.»
 (Verdaguer, 1886)

També destaquen alguns autors de l'Alt Urgell coneguts per les seves importants obres. No es tracta de fer-ne una llista detallada però sí de remarcar-ne alguns de rellevants. Un dels més importants és Josep Albanell, que reflectí la bellesa del paisatge de l'Alt Urgell en moltes de les seves obres, d'entre les que cal anomenar *El barcelonata* (1990), *Fantasies auxiliars administratives* (1993), *Els ulls de la nit* (1989) i *Animal de competició* (1983). Un altre autor és Albert Villaró, pare d'obres com *Entre bosc i lo riu hi passava la vida. El temps dels rais* (1991) i

Hèrcules i la ciutat (1995), entre d'altres. A banda d'aquests, la zona fou visitada per alguns viatgers com Pascual Madoz (1845) i també destaca el treball d'Estanislau Torres i Francesc Català del 1975 sobre els Pirineus, en el qual dedicaren un espai a aquest paisatge.

No s'ha d'oblidar l'estança de Picasso a Gósol i la inspiració de les passejades que feia pels entorns. És l'època del cubisme i dels colors ocres que deixà plasmats en alguns dels seus quadres, com l'anomenat *Paisatge de Gósol* (1906). La partença del pintor cap a la Cerdanya el va dur a travessar el Cadí pel pas dels Gosolans. El pintor Enric Rubió Serra, que passa llargues temporades a Montellà, també ha plasmat el paisatge del Cadí en pintures seves, sempre amb traços clars i frescos de gran realisme.

Per altra banda, el Cadí també ha estat utilitzat per a donar a conèixer la imatge de marca del turisme a Catalunya, per a la confecció d'espots televisius i com a escenari de pel·lícules com *Solitud* (1991), basada en l'obra de Víctor Català de 1905 i rodada a Boscallt o *Pau i el seu germà* (2001), dirigida per Marc Recha, on apareix el poble de Gósol i els seus entorns.

Valors en el paisatge

Els valors més destacats de la unitat són els **naturals i ecològics**, resultat d'un relleu d'alta muntanya, agrest i variat, d'àrees amb important coberta forestal i prats alpins en altituds per damunt dels 2000 metres amb les corresponents comunitats animals.

Entre els **valors naturals** reconeguts destaca el Parc Natural del Cadí-Moixeró, llevat d'un petit sector de Gósol, tota la unitat es troba protegida dins el Parc Natural. Tota l'àrea de protecció està inclosa també a la xarxa Natura 2000 com a Zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i al 2003, es va aprovar el seu ingrés a la regió alpina dins la Xarxa Natura 2000, ja que és l'espai protegit català amb un nombre més gran d'hàbitats i espècies de flora i fauna d'interès europeu. A més, cal afegir-hi també parcialment la geozona sobreposada de la Serra del Cadí.

El recull d'estatges que mostra aquesta unitat facilita importants contrastos de gran **valor estètic**, tant per les formes del relleu, com per la variada coberta vegetal, marcada per la diferència altitudinal. Així la presència de caducifolis, com els roures martinencs (*Quercus pubescens*) o de fulla gran (*Quercus petraea*) i els faigs (*Fagus sylvatica*), donen origen a importants contrastos cromàtics estacionals en front a les espècies perennifòlies com l'avet (*Abies alba*) i el pi roig (*Pinus sylvestris*) freqüentment barrejats. A més alçada, la coloració s'uniformitza amb el color fosc del pi negre (*Pinus mugo ssp.*), dominador de l'estatge.

Importants són també els contrastos per la presència de roca nua, ja sigui en forma de cingle, tartera o altre tipus d'aflorament, que trenquen

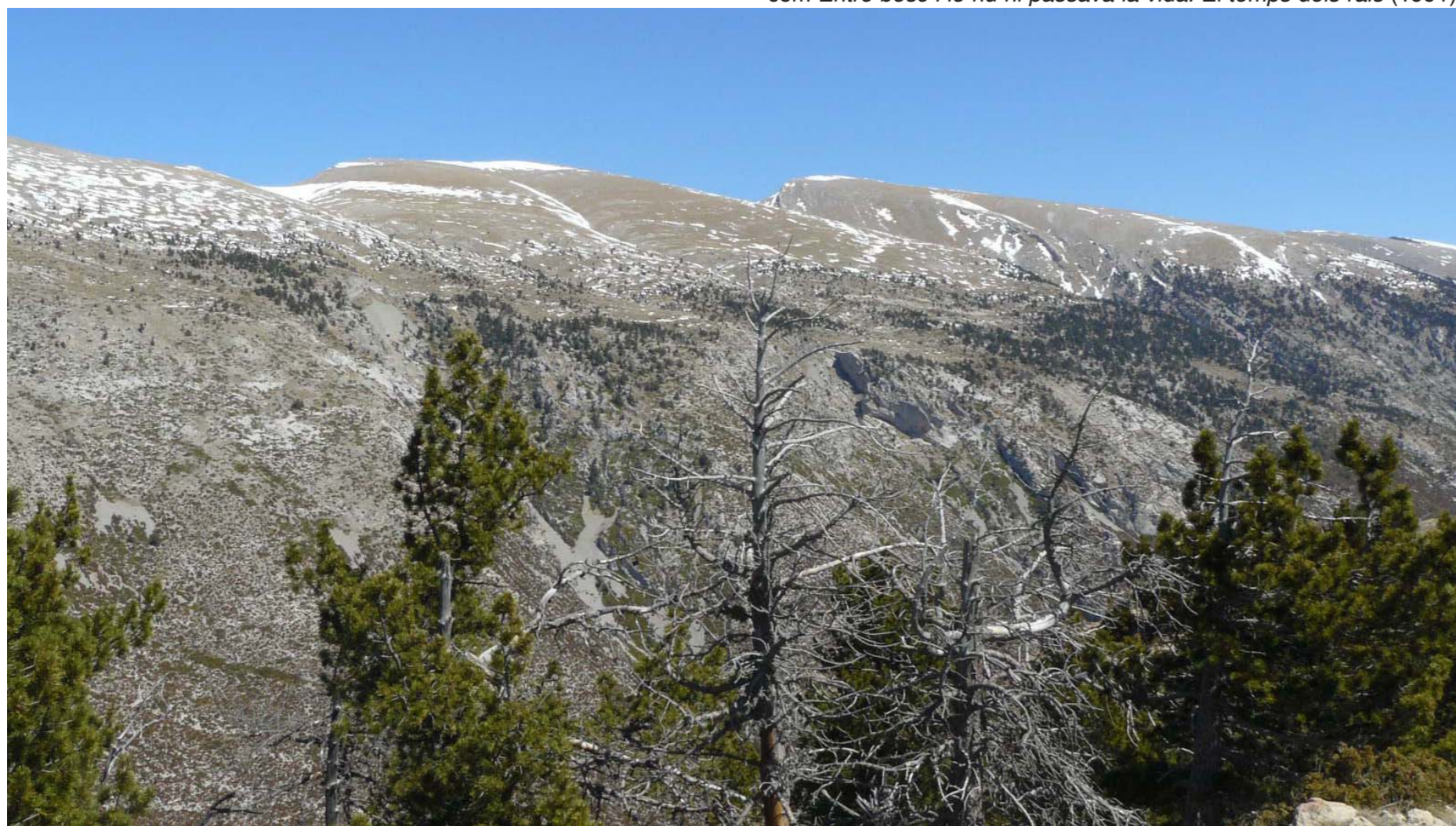

Figura 4.9 La gran solana de la serra del Cadí des del cim del Cadinell.

la coloració de la coberta vegetal. També mereix una menció destacada la gran variació estacional motivada per la presència de la neu que dóna lloc a tota una altra varietat de matisos i formes.

També cal destacar l'efecte estètic que produeixen fonts i salts d'aigua, creant racons de gran vàlua estètica, guanyant una plasticitat extrema quan les baixes temperatures hivernals solidifiquen l'aigua, refractant en ocasions la llum solar.

Els **valors històrics** es centren en les restes de l'església romànica de Sant Romà d'Oreis, antic indret que havia format part de la parròquia de Sant Iscle de Molnell, avui un despoblat just al límit de la unitat amb la de Capçaleres del Llobregat.

És precisament en els prats d'alta muntanya on s'obté el **valor productiu** més important de la unitat, ja que no hi té lloc cap més activitat productiva que la ramadera. En aquests indrets les pastures d'estiu (cortal dels Cortils) són les utilitzades pels ramats.

També destaquen els **valors simbòlics** del Cadí, com a fons escènic emblemàtic per a la població i com a espai valorat pel món excursionista.

Figura 4.10 Les valls de l'obaga del Cadí són predominantment forestals. Han desaparegut molts antics camps i prats, així com moltes de les petites barraques, bordes i cortals disseminats, terrenys ara ocupats pel bosc.

Principals rutes i punts d'observació i gaudi del paisatge

Pel vessant sud de la part oriental del Cadí, dins la comarca del Berguedà, hi transcorren part de dos senders de gran recorregut: el GR-107 (veure mapa 4.2), o Camí dels Bons Homes, en les etapes de Gósol a Bagà i de Bagà al refugi Sant Jordi; i el GR-150, circular a l'entorn de la Serra del Cadí pel coll de Pendís i de Tancalaporta i el pas dels Gosolans. Un sender de petit recorregut senyalitzat és el PR-C-125, o sender de l'Hostalet, que puja per la collada de la Pelosa i pel Cap de la Boixassa fins al refugi Sant Jordi. Un altre camí va de Martinet a Gósol pel coll del Prat d'Aguiló (PR-C-124).

Destaquen també com a fites per l'excursionista i excel·lents miradors el pic de Costa Cabriolera (2604 m) i el Comabona (2548 m) (mirador 6, veure mapa 4.2). A aquest darrer s'hi enfilen rutes a peu, tant des del refugi de Prat d'Aguiló pel vessant nord, com des de Bagà pel vessant sud; i es tenen excel·lents vistes panoràmiques de la Cerdanya, la Tossa Plana de Lles i el Puigpedrós al nord, i del vessant sud del Cadí i de les Penyes Altes de Moixeró. Els colls ja esmentats i el Cap de la Boixassa proporcionen vistes a la Vall del Bastareny, la resta del Cadí i el Pedraforca. Hi hem d'afegir també la magnífica panoràmica que es divisa des del Coll de Josa, a mig camí de Tuixent a Gósol.

Avaluació del paisatge

-Debilitats:

- L'increment de la superfície forestal comporta una pèrdua de prats de pastura, fet que comporta una homogeneïtzació del paisatge per la pèrdua d'espais oberts i l'augment de la superfície ocupada per matollars i bosquines.

- La poca presència de les activitats agrícoles i ramaderes, principalment degut a les dificultats que imposa el terreny, les males comunicacions, la llunyania dels petits nuclis respecte la vall principal i la manca de relleu generacional.

- La manca de rendibilitat econòmica de moltes forests condueix a l'abandonament de la gestió silvícola la qual ha estat la responsable fins avui de l'actual estructura i dimensió de la massa forestal.

- Les polítiques de gestió excessivament conservacionistes d'alguns espais naturals protegits des del punt de vista dels ecosistemes, en uns espais que són considerats com a naturals però que tenen una llarga història d'intervenció humana.

-Amenaces:

- La creació d'una massa forestal molt extensa i homogènia i la colonització de les antigues zones agrícoles per matollar i bosc, augmentant el risc d'incendi.

- Risc de pèrdua de diversitat i augment d'una massa arbrada excessivament densa i homogènia.

-Fortaleses:

- L'espectacularitat d'aquest paisatge d'alta muntanya calcària al sud dels Pirineus.

- Formar part del Parc Natural del Cadí-Moixeró, un dels parcs més grans i de major tradició històrica a Catalunya. Aquest reconeixement suposa un compromís per la conservació dels valors naturals i paisatgístics d'aquest territori i una garantia de la continuïtat dels seus valors.

- Les característiques del relleu d'aquesta unitat fan possible l'abundància de conques visuals que permeten abastar des de paisatges locals fins a d'altres de més generals. A la vegada, la varietat de cromatismes, formes i textures dóna lloc a un fons escènic de gran valor i que se succeeixen a l'horitzó i el seu perfil és fàcilment identificable per la població

- La coneixença i valoració d'aquest paisatge per gran part de la societat catalana, amb el nom de marca Cadí.

- Els valors estètics, naturals i socials del seu paisatge han atret un turisme que no ha provocat cap alteració substancial de la unitat. Es tracta d'un paisatge que o es contempla de lluny o cal visitar-lo a peu. És un molt bon espai per a la pràctica de l'alpinisme i l'excursionisme.

-Oportunitats:

-El manteniment del paisatge en mosaic resultaria altament beneficiós per la riquesa i diversitat ambiental.

- El desenvolupament, manteniment i promoció de l'extensa xarxa de camins i rutes, a peu o en BTT, de descoberta del paisatge.

- L'habilitació d'un sistema de miradors a la unitat, que gaudeix de magnífiques panoràmiques sobre i des de la serra del Cadí.

Objectius de qualitat paisatgística i proposta de mesures i accions

Els objectius de qualitat paisatgística (OQP) i la proposta de mesures (criteris) i accions que s'exposen a continuació són específics d'aquesta unitat de paisatge. Igualment, també són d'aplicació els definits per a tot l'àmbit territorial de les Comarques Centrals continguts en els capítols 11 i 12 de la present memòria (volum 1). Els poders públics i privats, així com els agents socials i la societat en general, han de vetllar pel compliment d'aquests objectius de qualitat paisatgística. El llistat de mesures (criteris) i accions són una proposta per assolir els OQP.

Objectius de qualitat paisatgística

- 4.1 Uns fons escènics de la serra del Cadí lliures d'alteracions visuals i sense elements que en distorsionin el seu perfil.
- 4.2 Unes cingleres d'aquesta serra preservades com a elements configuradors del paisatge i mantingudes com a referents visuals i identitaris de qualitat.
- 4.3 Un paisatge d'alta muntanya amb extensos boscos de roure, pi roig i pi negre, faig i avets sense processos d'artificialització, i amb explotacions forestals adequades que els mantinguin ben preservats tant per el seu valor productiu, com per les seves característiques ecològiques inherents.
- 4.4 Un paisatge d'alta muntanya amb prats naturals i d'altres d'origen antròpic lligats a la ramaderia. Alguns d'aquest prats s'integren al PAE «Prats supraforestals en procés d'emboscament».
- 4.5 Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permetin descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges del Cadí.

CRITERIS I ACCIONS

Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a la protecció

- 4.1 Protegir els prats de muntanya segons les indicacions del PAE «Prats supraforestals en procés d'emboscament».
- 4.2 Protegir els patrons paisatgístics de la unitat que estan a l'interior i als límits del parc com a garantia de la protecció dels valors naturals, i altres, en el paisatge. En aquest cas protegir significa dinamitzar les activitats en el territori, associades a la decadència de la ramaderia transhumant a les pastures del Cadí, potenciant la ramaderia bovina als pobles del vessant nord de la serralada i també impulsant l'explotació forestal sostenible en la majoria de boscos on és permès fer-ho.

Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a la gestió

- 4.3 Fomentar actuacions orientades a la recuperació del poblat de Molnell com a refugi d'alta muntanya i a la restauració de l'ermita de Sant Romà d'Oreis.
- 4.4 Reforçar la coordinació entre les institucions que participen en la gestió del parc natural i dels territoris limítrofs. Fomentar i incrementar les activitats tradicionals dins el parc, tot possibilitant que siguin el principal motor de manteniment dels paisatges agrosilvopastorals.
- 4.5 Els boscos caducifolis i de coníferes vinculats amb els prats de conreu i els prats de dall que predominen pràcticament a la totalitat dels fons visuals, són de gran interès escènic. L'abandonament progressiu de les activitats agrosilvopastorals ha permès que les masses forestals es densifiquessin. No obstant això, cal mantenir les zones de pastures existents per tal de conservar el mosaic paisatgístic que configura la unitat.

Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a l'ordenació

- 4.6 Afavorir que el Parc Natural del Cadí-Moixeró es converteixi en un motor en la conservació, gestió i transformació del paisatge de la unitat. Avançar en una segona generació de criteris de gestió dels parcs naturals on la col·laboració amb els agents del territori que es dediquen a les activitats tradicionals sigui una prioritat al mateix nivell que la conservació de la geologia, la flora i la fauna.
- 4.7 Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o amb vehicles, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggeridora: es tracta dels miradors del Costa Cabrolera i del Comabona i dels itineraris no motoritzats del GR-107 camí dels Bons Homes, la Transpirinca en BTT i el GR-150 circular al Cadí. Aquesta xarxa hauria de rebre, allà on correspongui, les actuacions necessàries de condicionament, senyalització, manteniment i difusió per tal de facilitar la percepció dels valors del paisatge i el coneixement del territori. De la mateixa manera, impulsar iniciatives que promoguin la vinculació d'aquests itineraris paisatgístics amb els punts de principal interès geològic i botànic com a suplement pedagògic de la xarxa de recorreguts. Caldria tenir en compte la incorporació del conjunt d'itineraris al Pla territorial parcial de les Comarques Centrals, en futures revisions.

Mapa

Mapa

